Սերվերներ

Ներածություն

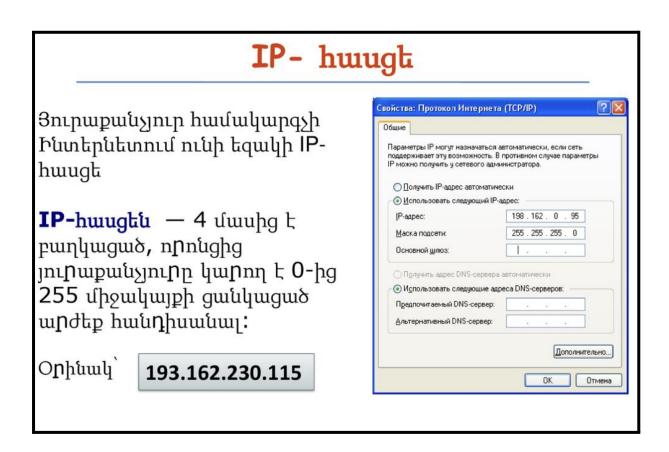
Տեխնոլոգիաների արագ զարգացող ոլորտում սերվերները առանցքային դեր ունեն ցանցերի, հավելվածների և ծառայությունների անխափան աշխատանքի մեջ։ Այս հոդվածը նպատակ ունի ընդհանուր պատկերացում տալ սերվերների և դրանց անբաժանելի դերի մասին ժամանակակից աշխարհում։

Ի՞ևչ է սերվերը

Յարցին պատասխանելու համար և ավելի լավ պատկերացում կազմելու համար թե ինչ է իրենից ներկայացնում սերվերը ընթերցենք հաջորդող բացատրությունները՝

- Սերվերը համակարգիչ է, որը տվյալներ կամ ծառայություններ է տրամադրում այլ համակարգիչներին ցանցի միջոցով։ Սերվեր տերմինը վերաբերում է ինչպես ֆիզիկական կամ վիրտուալ համակարգչին, այնպես էլ ֆիզիկական կամ վիրտուալ սերվերով աշխատող օպերացիոն համակարգին։
- Սերվերը համակարգիչ է, որը նախատեսված է հարցումները մշակելու և տվյալներ այլ համակարգչին ինտերնետի կամ տեղական ցանցի միջոցով փոխանցելու համար։ Սերվերի հայտնի տեսակը վեբ սերվերն է, որտեղ վեբ էջերը կարող են մուտք գործել ինտերնետի միջոցով հաճախորդի միջոցով, ինչպիսին է վեբ բրաուզերը։ Այնուամենայնիվ, կան սերվերների մի քանի տեսակներ, օրինակ ֆայլային սերվերները, որոնք տվյալները պահում են ներքին ցանցում։
- Սերվերը համակարգիչ կամ համակարգ է, որը ցանցի միջոցով տրամադրում է ռեսուրսներ, տվյալներ, ծառայություններ կամ ծրագրեր այլ համակարգիչներին, որոնք հայտնի են որպես հաճախորդներ։ Տեսականորեն, երբ համակարգիչները ռեսուրսները կիսում են հաճախորների հետ, դրանք համարվում են սերվերներ։ Կան բազմաթիվ տեսակի սերվերներ, այդ թվում՝ վեբ սերվերներ, փոստային սերվերներ և վիրտուալ սերվերներ։

Յուրաքանչյուր համակարգիչ ունի IP հասցե։ IP հասցեն տրամաբանական թվային հասցե է, որը նշանակվում է յուրաքանչյուր համակարգչի, տպիչի, անջատիչի, երթուղիչի կամ ցանկացած այլ սարքի, որը TCP/IP-ի վրա հիմնված ցանցի մաս է կազմում։ Դրանք նման են քաղաքի կամ քաղաքի հասցեներին, քանի որ IP հասցեն ցանցի հանգույցին տալիս է հասցե, որպեսզի այն կարողանա հաղորդակցվել այլ հանգույցների կամ ցանցերի հետ։

Եթե որևէ մեկը մուտքագրում է ձեր IP հասցեն բրաուզերում, այդ անձը կարող է մուտք գործել ձեր համակարգիչ այնպես, ինչպես սերվերը, բայց դուք չունեք տեղադրված սերվերի ծրագրակազմ, որպեսզի դա տեղի չունենա։ Շատ վտանգավոր կլինի եթե ինչ-որ մեկը պարզապես մուտքագրի ձեր IP հասցեն և մուտք գործի ձեր համակարգիչ։ Սա իրականում նշանակում է, որ սերվերն ապահովում է մուտք դեպի արտաքին համակարգիչներ՝ դրանից տեղեկատվություն ստանալու համար։

Որո՞նք են սերվերի մաս կազմող տարրերը

OR (օպերացիոն համակարգ). Չիմնական համակարգչի և սերվերի հիմնական տարբերություններից մեկը օպերացիոն համակարգն է։ Այն ունի հատուկ OR, որը նախատեսված է ծառայությունների շարք տրամադրելու վերջնական օգտագործողներին, ովքեր սերվեր են մուտք գործում ցանցի միջոցով։ Օգտագործված հիմնական սերվերային OR-ն են Microsoft սերվերը, Apache սերվերը, Linux սերվերը։

Սարքավորում (Hardware). Սերվերների ապարատային պահանջները կախված դրանց կիրառությունից։ Սերվերի պրոցեսորի տարբերվում են՝ սովորաբար այնքան կարևոր ٤È, արագությունը խևդիր որքան թողունակությունը։ Արտադրողականությունը սահմանվում է որպես տվյալների քանակ, որը կարող է մշակվել համակարգչի կողմից։ Չնայած պրոցեսորը մեծ ներդրում ունի թողունակության մեջ, այլ ասպեկտներ, ինչպիսիք են RAM-ի արագությունը u չափը, BUS արագությունը և կոշտ սկավառակի րնթերգման/գրելու արագությունը զգալիորեն նաաստում թողունակությանը։ Յաճախ սերվերներն ունեն բազմաթիվ պրոցեսորներ (CPUs)՝ թողունակությունը մեծացնելու համար։

Սերվերները հաճախ ունեն RAM-ի ավելի բարձր պահանջներ, քան սովորական համակարգիչները, որպեսզի բավարարեն թողունակության պահանջները։ Թողունակությունը չափում է, թե քանի միավոր տեղեկատվության համակարգը կարող է մշակել որոշակի ժամանակում։ Այն լայնորեն կիրառվում է համակարգերում՝ սկսած համակարգչային և ցանցային համակարգերի տարբեր ասպեկտներից մինչև կազմակերպություններ։ Սերվերի գրաֆիկական ունակությունը հազվադեպ է օգտակար հատկանիշ, քանի որ սերվերները չեն պահանջվում մոնիտորի վրա գրաֆիկական ելք ցուցադրելու համար։

Սերվերները սովորաբար ունեն ավելի բարձր ցանցային պահանջներ՝ միաժամանակ հարյուրավոր օգտատերերի սպասարկելու համար, որտեղ արագ ցանցային կապերը համապատասխանում են սերվերի կարիքներին։ Յաճախ սա ներառում է վերբեռնման շատ ավելի արագ թողունակություն, քան կարելի է գտնել տներում և գրասենյակներում։

Սերվերի օպերացիոն համակարգերի օրինակներ`

Microsoft Windows սերվերևեր

Կարելի է փաստել, որ Windows for Workgroups-ը եղել է Microsoft-ի առաջին սերվերի օպերացիոն համակարգը։ Այդ տարբերակում որոշ համակարգիչներ կարող էին կարգավորվել, որպեսզի կիսեն ռեսուրսները և պատասխանեն հաճախորդների հարցումներին, ինչը նրանց ըստ սահմանման դարձրեց սերվեր։ Microsoft-ի առաջին իրական սերվերի օպերացիոն համակարգը Windows NT-ն էր։ Նրա 3.5 և 3.51 տարբերակներն աշխատում էին բազմաթիվ բիզնես ցանցերում, մինչև Microsoft-ը թողարկեց իր Windows Server գիծը, որը շարունակում է գոյություն ունենալ այսօր։ Windows Server-ի ամենաարդիական տարբերակը Windows Server 2016-ն է։ Այս տարբերակը աջակցում է բազմաթիվ հավելվածների և տվյալների բազաների, ինչպես նաև թույլ է տալիս վիրտուալ սերվերներ։

Linux / Unix սերվերևեր

Սերվերի օպերացիոն համակարգերի մյուս հիմնական խաղացողը Linux/Unix հարթությունն է։ Կան Linux/Unix-ի բազմաթիվ տարբերակներ, ներառյալ Red Hat Enterprise Linux-ը, Debian-ը և CentOS-ը։ Որպես բաց կոդով օպերացիոն համակարգ՝ Linux-ը շատ տարածված է որպես վեբ սերվեր՝ հաճախ տեղադրված Apache վեբ հավելվածի սերվերով։

NetWare

Թեև այլևս արդի չէ, NetWare-ը գլխավոր դերակատարն էր սերվերի ծրագրային ապահովման ոլորտում, քանի որ հաճախորդ-սերվերի դարաշրջանն աճում էր։ Ի վերջո, NetWare-ը տեղափոխեց իր սերվերի օպերացիոն համակարգը Linux-ի վրա հիմնված միջուկ և այն անվանեց Novell Open Enterprise Server (OES):

Cloud servers

Վիրտուալ սերվերները, որոնք տեղակայված են երրորդ կողմի ենթակառուցվածքի վրա բաց ցանցում, ինչպիսին է ինտերնետը, կոչվում են ամպային սերվերներ։ Այս օրերին կան բազմաթիվ ամպային սերվերների մատակարարներ, ներառյալ Google-ի Cloud Platform-ը, Microsoft Azure-ը և IBM Cloud-ը։

կորպորատիվ հաշվարկման Այնուամենայնիվ, ամպային իիմնական առաջամարտիկը Amazon-ի AWS հարթակն էր։ Այն ի սկզբանե սկսեց օգտագործել Amazon-ի սեփական սերվերների և ցանցերի պահեստային հզորությունը, սակայն AWS-ն այժմ թույլ է տալիս հաճախորդներին ստեղծել վիրտուալ սերվեր գրեթե ակնթարթորեն, այնուհետև հարմարեցնել ռեսուրսների քանակը, որոնք սերվերը կարող է օգտագործել թռիչքի ժամանակ։ Այսօր սերվերը կարող է լինել ոչ այլ ինչ, քան ֆիզիկական ապարատային տվյալներ, որոնք բաղկացած են բազմաթիվ պրոցեսորներից, սկավառակի կրիչներից, հիշողությունից և ցանցային միացումներից։ Բայց նույնիսկ հիմա սերվերը դեռևս պարզապես համակարգ է, որն արձագանքում է հաճախորդի խնդրանքին։

Ի՞ևչ ծառայություններ կարող է տրամադրել սերվերը

Նշենք մի քանի ծառայություններ, որոնք մատուցվում են սերվերի կողմից`

Գրացուցակի ծառայություններ (Directory services). Գրացուցակի ծառայությունը ծրագրային համակարգ է, որը պահպանում, կազմակերպում և հասանելիություն է ապահովում համակարգչային օպերացիոն համակարգի տեղեկատուի տեղեկատվությանը, ինչպես կազմակերպություններում օգտագործվողները։ Որոշում է այն ֆայլերը, որոնց հասանելի եք ձեր կազմակերպությունում։ Ամենամեծ գրացուցակային ծառայությունը, որն օգտագործվում է Microsoft-ից է, Active directory։

DNS (Domain name system). Սա ինտերնետ ծառայություն է, որը թարգմանում է տիրույթի անունը IP հասցեի։ Օրինակ, IP հասցեն 127.0.0.1 կարող է թարգմանվել www.example.com։ Բոլորի համար դժվար և հավանաբար տարօրինակ կլինի IP հասցեներ հավաքել տարբեր կայքեր այցելելու համար, բայց հետո դա այն է, ինչ համակարգիչը հասկանում է։ Ավելի հեշտ է իմանալ տիրույթի անունները, և երբ մենք ցանկանում ենք այցելել կայք, DNS-ը թարգմանում է տիրույթի անունը IP հասցեղվ, որպեսզի համակարգիչը կարողանա հասկանալ և սպասարկել ֆայլերը։

Ֆայլերի սերվեր (File server). Ֆայլերի սերվերը տրամադրում է ծառայություն, որը վերահսկում է մուտքը առանձին պահված ֆայլեր՝ որպես բազմաբնակարան օգտատերերի համակարգի մաս։ Դա հիմնականում պահոց / գրադարան է ձեր բոլոր ֆայլերը պահելու համար։

Ինդեքս / Որոնման ծառայություն (Index / Search service). Ինդեքսի ծառայությունը գույքագրում է բոլոր ֆայլերը սերվերի կամ ցանցի վրա և կազմակերպում է դրանք այնպես, որ դրանք հեշտությամբ տեղավորվեն՝ կատարելով որոնման հարցում։ Ինդեքսային ծառայությունների արքան Google-ն է, որը ինդեքսավորում է համացանցի բոլոր կայքերը, գտնում է դրանք և կարողանում է դրանց մասին օգտակար տեղեկություններ վերադարձնել, երբ որոնում եք։

Վեբ սերվեր (Web server). Ծառայություն է տրամադրում կայքերի հոսթինգի և կառավարման համար։ Կայքերը հասանելի են օգտվողների կողմից վեբ բրաուզերի միջոցով, իսկ վեբ ծառայությունները սպասարկում են վեբ էջերը։ Դա շատ կարևոր է վեբ բովանդակությունը սպասարկելու համար։

Տվյալների բազայի ծառայություն (Database service). Տվյալների բազան տեղեկատվության հավաքածու է, որը կազմակերպված է այնպես, որ այն հեշտությամբ հասանելի լինի, կառավարվի և թարմացվի։ Այս տվյալների բազաները կարող են ինտեգրվել այլ հավելվածների և համակարգերի հետ։ Տվյալների բազայի սերվերը կարող է պարունակել բազմաթիվ տվյալների բազաներ։

Էլփոստի ծառայություն (Email service). Էլփոստի ծառայությունը օգտվողներին հնարավորություն է տալիս ուղարկել, ստանալ և վերանայել Էլփոստը իրենց վեբ բրաուզերներից կամ Էլփոստի հաճախորդներից, ինչպիսին է Outlook-ը։ Էլփոստի ծառայություններն այժմ ավելին են անում, քան պարզապես Էլ-նամակներ ուղարկելն ու ստանալը։ Նրանք անում են այնպիսի բաներ, ինչպիսիք են օրացույցը, ժամանակացույցը։ Դա հատուկ ծառայություն է, որն աշխատում է սերվերի վրա էլ։

Կառավարման սերվեր (Management server). Այս սերվերը հետևում է ամեն ինչին և համոզվում, որ այն պետք է աշխատի այնպես, ինչպես պետք է լինի։ Դա նման է մեխանիկի. Այն պարունակում է մի շարք գործիքներ, որոնք թույլ են տալիս ադմինիստրատորին վերահսկել և լուծել սերվերի հետ կապված աշխատանքի կամ կայունության հետ կապված ցանկացած խնդիր։ Այն սովորաբար հասանելի է համակարգի և ցանցի ադմինիստրատորների կողմից՝ սերվերի բարեկեցությունն ապահովելու համար։ Այս կառավարման սերվերը կազմաձևված է սերվերների մի ամբողջ ցանց կառավարելու համար։ Սերվերի միակ նպատակն է համոզվել, որ մյուս սերվերները աշխատում են այնպես, ինչպես պետք է։

Firewall ծառայություն (Firewall service). որոշ սերվերային հարթակներ ապահովում են firewall ծառայություն, որը սերվերը վերածում է ցանցի անվտանգության սարքի։ Այս տեսակի firewall-ն օգտագործում է մի շարք նախապես կազմաձնված կանոններ և վերահսկում և արգելափակում է ցանկացած անպատշաճ երթևեկություն։ Դուք կարող եք օգտագործել այն՝ արգելափակելու որոշ կայքերի մուտքը։

Տպման ծառայություն (Print service). Տպման ծառայությունը թույլ է տալիս մի քանի աշխատակիցների մուտք գործել մեկ տպիչ։ Տպման սերվերը սովորաբար կառավարում է մեկից ավելի տպիչ։ Տպման սերվերը կարող է կառավարել հարյուրավոր տպիչներ։

Վիրտուալացման ծառայություն (Virtualization service). թույլ է տալիս սերվերային հավելվածի մի քանի օրինակներ գործարկել մեկ ֆիզիկական

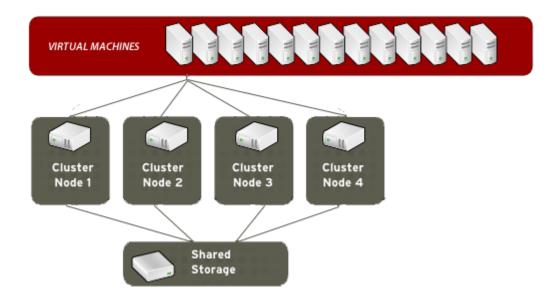
համակարգում։ Դուք կարող եք ունենալ 10 տարբեր սերվերներ 40 տարբեր վիրտուալացված սերվերների օրինակներով, որոնք աշխատում են այդ 10 սերվերների վրա։ Այն թույլ է տալիս ավելի մեծ արտադրողականություն և սերվերի ռեսուրսների արդյունավետություն։ Սերվերները իսկապես թանկ են գնել և պահպանել, բայց վիրտուալացումը լուծում է այդ խնդրի մեծ մասը։ Դա բառացիորեն սերվերի վրա սերվերի տեղադրումն է։ Դուք կարող եք ունենալ էլփոստի սերվերի օրինակ, firewall սերվերի օրինակ, տպագիր սերվերի օրինակներ՝ բոլորը մեկ ֆիզիկական սերվերի վրա։

Ի՞նչ է սերվերի կլաստերը (Server Clusters)

Կլաստեր բառը լայնորեն օգտագործվում է համակարգչային ցանցերում՝ նկատի ունենալով ընդհանուր հաշվարկային ռեսուրսների ներդրումը։ Սովորաբար, կլաստերը ինտեգրում է երկու կամ ավելի հաշվողական սարքերի ռեսուրսները, որոնք այլ կերպ կարող են առանձին գործել ինչ-որ ընդհանուր նպատակի համար (հաճախ աշխատանքային կայան կամ սերվերային սարք)։ Սերվերների կլաստերներն աջակցում են բիզնեսի աճին՝ ապահովելով հյուրընկալված ծառայությունների մասշտաբայնությունը։

Սերվերի կլաստերավորումը սերվերների խումբ է, որոնք միասին աշխատում են որպես միասնական հոսթինգ լուծում, որն ունի մեկ IP հասցե և հոսթի անուն։ Սերվերների կլաստերի սերվերները կոչվում են հանգույցներ (nodes)։

Բազմաթիվ սերվերներ խմբավորելով՝ սերվերի կլաստերները նվազագույնի են հասցնում անսարքության և սպասարկման ընդհատումները՝ բաշխելով ծանրաբեռնվածությունը հանգույցների վրա։ Այս պայմանավորվածությունը հայտնի է նաև որպես բարձր հասանելիության կլաստեր, քանի որ այն ապահովում է զգալիորեն ավելի բարձր ժամանակի և կայուն կատարողականություն՝ անկախ օգտատերերի հարցումների ծավալից։

Յանգույցները առանձին սերվերներ են, որոնք կազմում են կլաստերի միջուկը։ Դրանք կարող են լինել ֆիզիկական կամ վիրտուալ մեքենաներ, որոնք գործարկում են պահանջվող ծառայություններն ու հավելվածները։ Այս հանգույցներն աշխատում են միասին՝ ապահովելու ավելորդություն և բեռի հավասարակշռում մեկ կամ մի քանի հանգույցների ձախողման դեպքում։ Ծառայությունների գործարկումից բացի, հանգույցները միմյանց հետ շփվում են հատուկ ցանցային կապի միջոցով՝ տվյալների համաժամացման և ռեսուրսների փոխանակման համար։

Բեռի հավասարակշռիչները (Load balancers) օգտագործվում են կլաստերի հանգույցների միջև տրաֆիկը բաշխելու համար։ Բեռնվածության հավասարակշռողները հավասարաչափ բաշխում են մուտքային հարցումները մի քանի հանգույցների վրա՝ թույլ չտալով, որ մի հանգույց ծանրաբեռնվի հարցումներով։ Բացի այդ, բեռի հավասարակշռիչները կարող են հայտնաբերել, երբ հանգույցը ձախողվում է և ավտոմատ կերպով վերահղում երթևեկությունը դեպի այլ հասանելի հանգույցներ։

Կախված իրականացումից, սերվերի կլաստերները գործում են նմանատիպ օրինակով։ Ընդհանրապես, ցանկացած պահի սերվերի կլաստերի մեջ միայն մեկ հանգույց է գործում, մինչդեռ մյուսները գտնվում են սպասման ռեժիմում։

եթե ակտիվ հանգույցը չի կարողանում սպասարկել հարցումը, ապա սերվերի կլաստերը վերաբաշխում է աշխատանքային ծանրաբեռնվածությունը այլ հանգույցների միջև։ Այս հատկության շնորհիվ օգտատերերը ձեր վեբկայքից կամ հավելվածից օգտվելիս ժամանակ չեն զգում՝ անկախ սերվերի ծանրաբեռնվածությունից։

Սերվերի հանգույցների միջև անհապաղ անցումը հնարավոր է դառնում քվորումի (quorum) շնորհիվ՝ ընդհանուր պահեստավորման համակարգ, որն օգտագործվում է սերվերի կլաստերի բոլոր հանգույցների կողմից։ Սովորաբար, քվորումը տեղեկատվություն է պահում սերվերի կլաստերի ենթակառուցվածքի վերաբերյալ և հետևում է նոր փոփոխություններին։

Մի խոսքով, բոլոր հանգույցները սերվերի կլաստերի մեջ ծրագրավորված են համագործակցելու համար։ Որպես այդպիսին, սերվերի կլաստերներն օգնում են բիզնեսին հավասարակշռել աշխատանքային ծանրաբեռնվածությունը մի քանի հանգույցների միջև։

Ավելին սերվերների մասին`

Թվային ոլորտում սերվերները կարևոր դեր են խաղում իրերը սահուն գործելու գործում։ Նրանք նման են ջանասեր աշխատողների, որոնք լուծում են հարցումները և տրամադրում տեղեկատվություն՝ մեր առցանց փորձառությունները անխափան դարձնելու համար։

24/7 Շահագործում։

Պատկերացրեք սերվերին որպես անքուն աշխատող, որը ընդմիջումներ չի անում։ Սերվերների մեծ մասը նախագծված է անընդհատ աշխատելու համար՝ ապահովելով, որ կայքերն ու ծառայությունները հասանելի լինեն, երբ դրանք մեզ անհրաժեշտ լինեն։ Այնուամենայնիվ, ինչպես ցանկացած աշխատասեր մասնագետ, սերվերները երբեմն կարճ ընդմիջում են անում պլանավորված

սպասարկման համար։ Այս ընթացքում կայքերը կարող են ծանուցել օգտատերերին ժամանակավոր դադարի մասին` բոլորին տեղյակ պահելով։

Չպլանավորված ընդհատումներ։

Երբեմն սերվերները բախվում են անսպասելի մարտահրավերների, ինչպիսիք են DDoS-ի (Ծառայության բաշխված մերժման) հարձակումը։ Նման դեպքերում սերվերը կարող է ակամա դուրս գալ ցանցից։ Այս խափանումը կարող է հանգեցնել նրան, որ վեբ սերվերը սխալ է հաղորդում՝ օգտագործելով ստանդարտ ծածկագիրը, ինչը օգտատերերին զգուշացնում է, որ ինչ-որ բան այն չէ։

Երբ սերվերը որոշում է դադարեցնել որոշակի տեղեկատվություն՝ մշտապես կամ ժամանակավորապես, դա չի նշանակում, որ այն ընդմիշտ կորել է։ Պատկերացրեք այն որպես գրադարան, որը ժամանակավորապես պահում է գիրքը։ Երրորդ կողմի ծառայությունները, ինչպիսիք են Wayback Machine-ը, գործում են որպես թվային գրադարանավարներ՝ արխիվացնելով վեբ էջերի և ֆայլերի նկարները։ Սա նշանակում է, որ դուք դեռ կարող եք մուտք գործել այդ տեղեկատվությունը նույնիսկ այն բանից հետո, երբ սերվերը որոշակի փոփոխություններ է կատարել։

Մի քանի սերվեր ունեցող խոշոր բիզնեսների աշխարհում կարիք չկա, որ ինչ-որ մեկը ֆիզիկապես գնա յուրաքանչյուր սերվեր և սեղմի կոճակները։ Փոխարենը, նրանք օգտագործում են հեռավոր մուտք, ինչպես իրենց սերվերների համար գերխելացի հեռակառավարման վահանակ ունենալը։ Որոշ սերվերներ նույնիսկ վիրտուալ մեքենաներ են, ինչպես օրինակ մեկ սարքի վրա պահված մի քանի համակարգիչներ։ Սա ոչ միայն խնայում է ֆիզիկական տարածքը, այլն նվազեցնում է ծախսերը՝ դարձնելով այն շահավետ։

Ամփոփում

Սերվերներն հզորացնում են մեր թվային աշխարհը։ Այս ամուր մեքենաները գործում են անդադար՝ ապահովելով շարունակական մուտք դեպի կայքեր, հավելվածներ և ծառայություններ։ Նրանց 24/7 հասանելիությունը վկայում է նրանց կարևոր դերի անխափան կապի պահպանման գործում։

Սերվերները պարզապես ինքնուրույն սուբյեկտներ չեն. դրանք մանրակրկիտ համակարգեր են՝ ներդաշնակ աշխատող ապարատային և մշակված բաղադրիչներով։ Նրանց Էվոլ յուցիան՝ ավանդական ծրագրային մինչև ամպային և ծայրամասային կարգավորումներից հաշվարկների F տեխնոլոգիայի դինամիկ դարաշրջան, արտացոլում բևույթը արդյունավետության մշտական ձգտումը։

Սերվերների տարբեր տեսակներ բավարարում են հատուկ կարիքները՝ լինի դա վեբ էջերի մշակում, տվյալների բազաների կառավարում կամ հավելվածների հեշտացում։ Նրանց մասնագիտացումը օպտիմալացնում է ռեսուրսները և բարձրացնում ընդհանուր կատարողականը։

Մատչելիությունը առանցքային ասպեկտ է, երբ հեռակառավարումը դառնում է սովորական, ինչը թույլ է տալիս ձեռնարկություններին արդյունավետորեն կառավարել բազմաթիվ սերվերներ հեռավորությունից։ Վիրտուալ մեքենաների հայեցակարգն ավելի է հեշտացնում գործողությունները՝ խնայելով ֆիզիկական տարածք և ծախսեր։

Աղբյուրներ

- https://medium.com/@theoluwafemi/understanding-servers-cbc61f
  910b9b
- https://www.redswitches.com/blog/what-is-server-clustering/
- https://www.lifewire.com/servers-in-computer-networking-817380
- https://www.paessler.com/it-explained/server#:~:text=server%20op erating%20systems-,What%20is%20a%20server%3F,machines% 20they%20are%20considered%20servers